

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘

จัดทำโดย
สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมา
อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง

คำนำ

การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งทุกองค์กรควรร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ เนื่องจากเหตุการณ์หรือความเสี่ยงด้านการทุจริต เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบทางลบและผลเสียต่อภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นอย่างมาก

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

ปัจจุบัน สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากกระบวนการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘, การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ, การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานบุคคล ซึ่งหน่วยงานจะต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็น โดยมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย เหตุการณ์ ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง รวมทั้งมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งดำเนินการ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อเปิดเผยให้สาธารณชนได้รับทราบ

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมา จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง ต่อไป

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมา

สารบัญ

	หน้า
ความหมายของการทุจริต สินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม	๒
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
การประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๕
การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๗

ความหมายของการทุจริต สลิบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การทุจริต

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤติดมิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจุกควบคุมดูแลการรับการเก็บรักษาหรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

๒. สลิบน

สลิบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจูงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด มีความหมายดังนี้

ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ

ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคา หรือคิดราคาขั้นต่ำ

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of Interest มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น “การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล” หรือ “ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือจะแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้มีให้ดำเนินการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

“ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น”

“ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) คือ การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะเอกชน การกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กัน ที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชน จะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วน ได้ส่วนเสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องใน การใช้ อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจ ในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงิน หรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง”

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มีได้หลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่ เฉพาะใน รูปแบบตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือ ทรัพย์สิน ด้วย จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบ คือ

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) หรือสินบน ซึ่งผลประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่า จะเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดใน ลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่างๆ นั้น ได้ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐใน การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะ เป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติสถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ ว่าเป็น ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (post-employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภท เดียวกัน หรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรง ตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้น หาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทตนเอง

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลาย ลักษณะไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การ สาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความ น่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้นำจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๕. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ประโยชน์ จาก การที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะ ไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้ เพื่อประโยชน์ ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ผู้ได้บังคับบัญชา ไปทำงาน ส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-barreling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมา

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ เป็นต้นมา ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๑ ให้นำหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ หน่วยงานต้องมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมา ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงานเพื่อกำหนดมาตรการในการบริหารความเสี่ยงและสามารถนำไปปฏิบัติต่อไป ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน พิจารณาจากปัจจัย ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปแบบของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๕)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้น้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)
๑	เหตุการณ์ที่ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ผลกระทบ (Impact) การวัดระดับความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถกำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบได้ดังนี้

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

Risk Score					
โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรง = โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย x ผลกระทบ

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

การพิจารณาระดับความรุนแรงของผลกระทบ หากรูปแบบหรือพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึงหน่วยงานผู้กำกับดูแล หรือเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดลง รายจ่ายเพิ่มขึ้น หรือการปฏิบัติงานนั้นส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ หรือเป็นไปตามตารางผลกระทบข้างต้น ค่าเป้าหมายจะอยู่ที่ระดับ ๓ – ๕ แต่หากการปฏิบัติงานนั้นส่งผลกระทบต่อกระบวนการภายในหรือกระบวนงานด้านองค์ความรู้ การเรียนรู้ ค่าเป้าหมายจะอยู่ที่ระดับ ๑ – ๒

การประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ตารางที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน การให้คะแนนความเสี่ยง และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		ระดับของความเสี่ยง Risk Score (L x I)		
		Know Factor	Unknow Factor	Likelihood	Impact	Risk Score
๑	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘					
	การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ หรือ การรับสินบน ๑. ใช้ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้กับบุคคลหรือผู้รับบริการ ๒. การรับสินบนของขวัญหรือของกำนัล ที่มีค่าซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่		✓	๑	๓	๓ (ปานกลาง)
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ					
	๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง		✓	๑	๒	๒ (ต่ำ)
	๒. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น		✓	๑	๒	๒ (ต่ำ)
	๓. ให้บริการเป็นไปตามเวลามาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้		✓	๑	๒	๒ (ต่ำ)

ตารางที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน การให้คะแนนความเสี่ยง และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		ระดับของความเสี่ยง Risk Score (L x I)		
		Know Factor	Unknow Factor	Likelihood	Impact	Risk Score
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง					
	การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับทางราชการ ๑. ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อาจเลือกซื้อ หรือเลือกวิธีการเจาะจงกับร้านที่ตนเองรู้จักหรือพูดคุยได้ง่าย ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จากการที่เจ้าของร้านเสนอเงินหรือสิ่งของอื่นใด เพื่อตอบแทนหรือจูงใจให้เลือกซื้อ หรือเลือกวิธีการเจาะจงกับร้านที่ตนคุ้นเคย ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทน		✓	๑	๓	๓ (ปานกลาง)
	การตรวจรับงานซื้อจ้าง ๑.เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ขาดความรู้ในการตรวจรับงาน ๒.ผู้ควบคุมงานไม่ควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบหรือมิได้กำหนดรูปแบบรายการและอาศัยช่องว่างของกฎหมายเอื้อประโยชน์แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง		✓	๑	๓	๓ (ปานกลาง)

ตารางที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน การให้คะแนนความเสี่ยง และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		ระดับของความเสี่ยง Risk Score (L x I)		
		Know Factor	Unknow Factor	Likelihood	Impact	Risk Score
๔	การบริหารงานบุคคล					
	๑. กระบวนการสรรหาพนักงานจ้าง อาจมีการนำระบบอุปถัมภ์ หรือการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงานในหน่วยงาน ๒. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอนย้าย เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนขั้นเงินเดือน และการมอบหมายงาน ไม่เป็นธรรม มีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		✓	๑	๓	๓ (ปานกลาง)

การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

คือการนำค่าความเสี่ยงรวม (ระดับโอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ) มาทำงานประเมินควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับดี : สามารถจัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังไม่สามารถจัดการได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ แต่องค์กรสามารถยอมรับได้

ระดับอ่อน : ไม่สามารถจัดการได้ หรือทำได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่ม เกิดรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ องค์กรยอมรับไม่ได้

ตารางที่ ๒ มาตรการและการดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ตารางที่ ๑ ไม่พบความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก หรือสูง โดยพบความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง ถึงระดับต่ำ การจัดทำมาตรการและดำเนินการจัดการความเสี่ยง จึงเป็นไปในเชิงเฝ้าระวังและกำหนดมาตรการการดำเนินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริตในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน	มาตรการและการ ดำเนินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง			ผู้รับผิดชอบ
			ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต : การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘					
	ขั้นตอนการดำเนินงาน การ รับ ของ ข ว ัญ หรือ ผลประโยชน์ หรือการรับ สินบน ๑.ใช้ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกให้บุคคล หรือผู้รับบริการ ๒.การรับสินบนของขวัญหรือ ของกำนัลที่มีค่าซึ่งส่งผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	๑.จัดทำมาตรการ No Gift Policy ๒.มาตรการจัดให้มีระบบ และช่องทางการรับเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต ของหน่วยงาน ๓ . ก า หนด นโยบาย มาตรการหรือแนวทางการ ปฏิบัติที่ดีเพื่อป้องกันการ ทุจริต	✓			สำนักปลัด/ ทุกส่วนราชการ

ตารางที่ ๒ มาตรการและการดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริตในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน	มาตรการและการ ดำเนินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง			ผู้รับผิดชอบ
			ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๒	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต : การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (ระดับความเสี่ยง : ต่ำ)					
	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ๑.ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒.ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับการบริการเร็วขึ้น ๓.ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้	๑. กำหนดนโยบาย มาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการรับสินบน ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติ ๑.๑ มาตรการแสดงเจตนากรณีในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๑.๒ มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๒.เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ ตามระเบียบกฎหมาย ๒.๑จัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน ๒.๒ ผู้บังคับบัญชาควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่	✓			สำนักปลัด/ ทุกส่วนราชการ

ตารางที่ ๒ มาตรการและการดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริตในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน	มาตรการและการ ดำเนินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง			ผู้รับผิดชอบ
			ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๓	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต : การจัดซื้อจัดจ้าง (ระดับความเสี่ยง : ปานกลาง)					
	ขั้นตอนการดำเนินงาน การบริหารการเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ใช้งบประมาณไม่เกิดประโยชน์กับทางราชการ ๑.ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อาจเลือกซื้อ หรือเลือกวิธีการเจาะจงกับร้านที่ตนเองรู้จัก หรือพูดคุยได้ง่าย ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จากการที่เจ้าของร้านเสนอเงินหรือสิ่งของอื่นใด เพื่อตอบแทนหรือจูงใจให้เลือกซื้อ หรือเลือกวิธีการเจาะจงกับร้านที่ตนคุ้นเคย ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทน ๒. เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการขาดความรู้ในการตรวจรับงาน ๓.ผู้ควบคุมงานไม่ควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบ หรือมิได้กำหนดแบบ รูปแบบรายการและอาศัยช่องว่างของกฎหมายเอื้อประโยชน์แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง	๑.กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต และนโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริตต่อหน้าที่ได้ ๒.การวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๓.มาตรการการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน ๔.กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ส่งเสริมและสร้างความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ ๕.เจ้าหน้าที่มีการเข้ารับการอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการเกิดข้อผิดพลาดอันเนื่องมาจากการไม่ทราบกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	✓			กองคลัง/ ทุกส่วนราชการ

ตารางที่ ๒ มาตรการและการดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริตในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน	มาตรการและการ ดำเนินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง			ผู้รับผิดชอบ
			ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๔	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต : การบริหารงานบุคคล (ระดับความเสี่ยง : ปานกลาง)					
	ขั้นตอนการดำเนินงาน : ๑.การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอนย้าย เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนขั้นเงินเดือน และการมอบหมายงาน ไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง ๒. กระบวนการสรรหาพนักงานจ้าง มีการนำระบบอุปถัมภ์ หรือการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติ หรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงานในหน่วยงาน	๑.ผู้บังคับบัญชา มีการควบคุมและกำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. กำหนดเกณฑ์ การพิจารณาให้คะแนนที่มีความชัดเจน เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการสรรหา ๓. กิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน	✓			สำนักปลัด/ ทุกส่วนราชการ

จากข้อมูลข้างต้นเป็นการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชะเมา เพื่อใช้วิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤตินิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล

พร้อมทั้งได้กำหนดมาตรการและการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องดังกล่าว ดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ต่อไป